

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "BABEȘ-BOLYAI"
1.2 Facultatea	DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3 Departamentul	DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE ORTODOXĂ DIDACTICĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LIMBA LATINĂ – TEXTE PATRISTICE						
2.2 Titularul activităților de curs	lector dr. Ana BACIU						
2.3 Titularul activităților de seminar	lector dr. Ana BACIU						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	VP	2.7 Regimul disciplinei	MF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual		47			
3.8 Total ore pe semestru		75			
3.9 Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența la lucrările practice trebuie să fie în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Descrierea sistemului fonetic, gramatical și lexical al limbii latine și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală</p> <p>Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii latine în varianta sa literară și definirea conceptelor lingvistice de bază specifice acestei limbi</p> <p>Explicarea clasificărilor morfologice, sintactice, semantice, pragmatice și analizarea discursurilor orale și scrise în limba străină, utilizând aparatul conceptual al lingvisticii</p> <p>Evaluarea corectitudinii gramaticale a unui text oral sau scris de dificultate medie, identificarea abaterilor grave de la sistemul de norme gramaticale și lexicale ale limbii latine și corectarea lor.</p>
Competențe transversale	<p>Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură latină în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>Relationarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.</p> <p>Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale a filologului, în cadrul unui proiect pe o temă de specialitate.</p> <p>Realizarea unui proiect în echipă, cu demonstrarea capacităților de comunicare.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul practic de limbă latină urmărește, ca, prin învățarea gramaticii latine de către studenți, să contribuie în mod esențial la înțelegerea gramaticii române (și a altor limbi romanice).</p> <p>Însoțirea vocabularului latin va servi deopotrivă la înțelegerea originii latine a lexicului românesc și la aprofundarea și îmbogățirea bagajului lexical modern al studenților, datorită provenienței latine a majorității vocabularului internațional.</p> <p>Prin procesul de asimilare a cunoștințelor fundamentale de gramatică latină, avându-se în vedere aprofundarea informațiilor referitoare la specificul și caracteristicile propriilor de vorbire, pentru formarea unor deprinderi de utilizare și înțelegere a categoriilor gramaticale specifice morfologiei, dar și a celor referitoare la sintaxa limbii</p>
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Formarea și dezvoltarea capacității de analiză a structurilor morfologice și sintactice latine și de decriptare a mesajului și a nuanțelor pe care le implică diferitele texte ale învățurii, tradiției și patristicii creștine. - Deprinderea principiilor metodologice de bază privind analiza, interpretarea și traducerea corect (gramaticală și literară) a unui text - Augmentarea deprinderilor de analiză și comentare teologică prin coroborarea acestora cu perspectiva filologică. <p>Cultivarea unei atitudini pozitive față de învățarea limbii latine și dezvoltarea interesului pentru aplicarea competențelor asimilate.</p>

	Racordarea cunoștințelor dobândite la necesitățile directe și concrete, stimularea capacităților intelectuale, a gândirii reflexive și critice.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Bibliografie		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. ALFABETUL LATIN. NOTIUNI DE FONETICA. ACCENTUL Locul limbii latine în familia limbilor indoeuropene. Sistemul fonetic al limbii latine, scrierea, pronunțarea, regulile de accentuare descrierea în silabe. Modificări fonetice.	Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice.	Teme pentru studiu individual
2. GENERALITĂȚI DESPRE PRILE DE VORBIRE Categorია numelui; Clasele de nume în latin ; Categoriile logico-gramaticale specifice numelor: marcarea genului, a numărului, a cazului și a „gradului de comparație” în limba latin ;	Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, simulări de teste, conform aceluiași tematici.	Teme pentru studiu individual, problematizări, dialog interactiv.

<p>Structura unitar-morfologic a numelor: clasele nominale și tipurile flexionare; semnificații categoriilor logico-gramaticale ale numelor și principiile flexiunii nominale; Operaționalitatea și operaționalizarea morfemelor specifice flexiunii și analizei morfo-logice a numelor: <i>Radicalul</i> nominal și coninutul său; <i>Vocala "tematică"</i> sau <i>vocala specifică</i> și rolul acesteia; <i>Sufixul de intensitate</i> și marcarea gradului de „comparație”; Categoria cazului și marcarea acestuia: <i>desinențele terminale cauzale</i></p> <p>Poziția strategică a pronumelui în cadrul propozițiilor de vorbire latine</p> <p>Relația dintre terminologie și comportament morfologic la adjectiv.</p> <p>Categoria morfologică a genului în latină .</p> <p>Subcategorii de gen. Diferențieri de gen.</p> <p>Substantivele defective de număr.</p> <p>3. SUBSTANTIVUL (continuare). DECLINĂRILE I și a II-a. ADJECTIVELE DE CLASA I</p> <p>Flexiunea și analiza numelor cu vocala specifică -a- (declinarea I); Flexiunea și analiza numelor cu vocala specifică -o/e- (declinarea a II-a); Valorile morfologice și principalele relații și funcțiile „de bază ” ale cazurilor. Clasificarea adjectivului conform criteriului morfologic. Subclase de adjective.</p> <p>4. SUBSTANTIVUL (continuare). DECLINĂRILE aIII-a a IV-a și a V-a. ADJECTIVELE DE CLASA a II-a</p> <p>Flexiunea și analiza numelor cu vocala specifică -o/e- (declinarea a II-a); Flexiunea și analiza numelor cu sau fără vocala specifică -i/-e/ zero- (declinarea a III-a); Flexiunea și analiza numelor cu vocala specifică -u- (declinarea a IV-a); Flexiunea și analiza numelor cu vocala specifică -e- (declinarea a V-a);</p>	<p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, conform aceleiași tematici.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici traduceri de texte</p>	<p>Exerciții / teme care vor detalia subiectul</p> <p>Exercițiile de traducere vor detalia și vor aplica temele cursului.</p>
---	--	---

<p>„Semantica” formelor cazuale: interdependența dintre valoarea morfologică și funcționalitatea sintactică a formelor cazuale;</p> <p>5. ADJECTIVUL (continuare) Adjectivele cu o singură terminație ; Gradele de comparație ale adjectivului; Situații particulare de realizare a gradelor de comparație adjectivale în limba latină .</p> <p>6. VERBUL. STRUCTURA. Structura morfematică a verbului latin: Radicalul, vocala "tematică" și clasele flexionare; Tipuri de flexiune în latină : flexiunea sintetică și cele trei tipuri de flexiune analitic (pasivul <i>perfectum</i>-ului, pasivul și activul perifrastic) - principii generale; Categoriile logico-gramaticale specifice acțiunii verbale și semnificațiile lor: persoana, numărul, diateza și desinența personal-diatetică ; Categoria aspectului și sufixul aspectual; Modul și timpul acțiunii și sufixul temporal-modal; Operaționalitatea și operaționalizarea morfemelor în flexiunea verbului (principiile generale de flexiune și analiză)</p> <p>7. VERBUL (continuare). Timpurile derivate din tema prezentului la modul Indicativ, diateza activ pentru : - verbe în vocala tematică -a- conjugarea I; - verbe în vocala tematică -e- (lung) – conjugarea a II-a; - verbe în vocala „tematică ” -e- (scurt)/-o- (zero)) – conjugarea a III-a; - verbe în vocala tematică -i-, – conjugarea a IV-a; Conjugarea <i>verbului ESSE</i> Formele nominale derivate din tema prezentului</p> <p>8. VERBUL (continuare). Timpurile derivate din tema prezentului la modul Conjunctiv și Imperativ, diateza</p>	<p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, simulări de teste, mici traduceri</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, simulări de teste, conform aceluiași tematici.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p>	<p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului.</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului.</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului.</p>
---	---	---

<p>activ pentru :</p> <ul style="list-style-type: none"> - verbe în vocala tematic -a- conjugarea I; - verbe în vocala tematic -e- (lung) – conjugarea a II-a; - verbe în vocala „tematic ” -e- (scurt)/-o- (zero)) – conjugarea a III-a; - verbe în vocala tematic -i-, – conjugarea a IV-a; <p>Conjugarea <i>verbului ESSE</i></p> <p>9. VERBUL (continuare).</p> <p>Timpurile derivate din tema prezentului la modul Indicativ, diateza pasiv pentru :</p> <ul style="list-style-type: none"> - verbe în vocala tematic -a- conjugarea I; - verbe în vocala tematic -e- (lung) – conjugarea a II-a; - verbe în vocala „tematic ” -e- (scurt)/-o- (zero)) – conjugarea a III-a; - verbe în vocala tematic -i-, – conjugarea a IV-a; <p>10. VERBUL (continuare).</p> <p>Timpurile derivate din tema prezentului la modul Conjunctiv și Imperativ, diateza pasiv pentru :</p> <ul style="list-style-type: none"> - verbe în vocala tematic -a- conjugarea I; - verbe în vocala tematic -e- (lung) – conjugarea a II-a; - verbe în vocala „tematic ” -e- (scurt)/-o- (zero)) – conjugarea a III-a; - verbe în vocala tematic -i-, – conjugarea a IV-a; <p>11. VERBUL (continuare).</p> <p>Timpurile derivate din tema perfectului la modurile personale, diateza activ pentru :</p> <ul style="list-style-type: none"> - verbe în vocala tematic -a- conjugarea I; - verbe în vocala tematic -e- (lung) – conjugarea a II-a; 	<p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p>	<p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p>
--	---	---

<p>- verbe în vocala „tematic ” -e- (scurt)/-o- (zero)) – conjugarea a III-a; - verbe în vocala tematic -i-, – conjugarea a IV-a;</p> <p>Conjugarea <i>verbului ESSE</i></p> <p>12. VERBUL (continuare). Timpurile derivate din tema supinului NUMERALUL.</p> <p>13. VERBUL (continuare). Timpurile derivate din tema perfectului la modurile personale, diateza pasiv pentru : - verbe în vocala tematic -a- conjugarea I; - verbe în vocala tematic -e- (lung) – conjugarea a II-a; - verbe în vocala „tematic ” -e- (scurt)/-o- (zero)) – conjugarea a III-a; - verbe în vocala tematic -i-, – conjugarea a IV-a; VERBELE DEPONENTE I SEMIDEPONENTE</p> <p>14. PRONUMELE Complexitatea morfologică și valențele sintactice ale pronumelui în latină . Tipologizarea pronominală (funcționalitate, flexiune), ideea de persoană</p>	<p>vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p> <p>Cursurile practice se vor axa pe prezentarea de informații, explicații, mici prelegeri și dezbateri pe marginea tematicii, aplicații practice, traducere de text.</p>	<p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p> <p>Exercițiul de traducere va detalia și va aplica temele cursului</p>

Bibliografie		
<p>Barbu, N.I., Vasilescu T., <i>Gramatica limbii latine</i>, Bucure ti, E.D.P., 1961. Blaise, A., <i>Manual de latin cre tin</i>, Bucure ti, 2000; Bortolussi, Bernard, <i>Grammaire de latin</i>, Ed. Hatier, 2008 Bujor I.I., Fr. Chiriac, <i>Gramatica limbii latine</i>, Ed. tiin ific , Bucure ti, 1958 Bujor I.I., Fr. Chiriac, <i>Scriitori Biserice ti latini</i>, Antologie, Ed. Rena terea, , edi ia a II-a, rev zut , Cluj-Napoca, 2005; Cousin, I., <i>Evolution et structure de la lanque latine</i>, Paris, 1994 Cre ia, G., <i>Morfologia istoric a limbii latine (Verbul)</i>, Bucure ti, 1999; Dobroiu, E., <i>Curs de istoria limbii latine</i>, Bucure ti,1994; Ernout ,A., <i>Morphologie historique du latin</i>, Paris, 1942 Ernout, A., Meillet ,A., <i>Dictionaire étymologique de la lanque latine. Histoire des mots</i>, Paris, 1964 Fischer, I., <i>Morfologia istoric a limbii latine (Numele)</i>, Bucure ti, 1985; Matei, V., <i>Gramatica limbii latine</i>, Ed. Scripta, Bucure ti, 1994 Pîrlog ,Maria, <i>Gramatica limbii latine</i>, Bucure ti E.D.P., 1966 Riemann, O., <i>Syntaxe latine</i>, Paris, 1932 Simenschy, Th., <i>Gramatica limbii latine</i>, Ia i, 1929 Slu anschi, D., <i>Sintaxa limbii latine</i>, vol. I-II, Bucure ti, 1994; Smarandache, D., <i>Declin rile latine</i>, Ed. Techno, Sibiu 2004</p>		

9. Coroborarea con inuturilor disciplinei cu a tept rile reprezentan ilor comunit ii epistemice, asocia iilor profesionale i angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Ini ierea studen ilor în însu irea i utilizarea corect a vocabularului cre tin - tehnic, institu ional-ecclesiastic (teologic, canonic, liturgic), biblic i patristic - i a specificit ii acestuia duce la formarea i dezvoltarea capacit ii de decriptare a mesajului i a nuan elor pe care le implic textele patristice i cele apar inând Tradi iei Bisericii, care constituie o condi ie sine qua non pentru formarea unui teolog sau profesor de religie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	Analiza perform rii studentului în rezolvarea corect a testelor	Teste pe parcursul semestrului	25%

	semestriale		
10.5 Seminar/laborator	Cuantificarea activității de seminar prin realizarea de lucrări, teme, proiecte, referate	Aprecierea și autoaprecierea lucrărilor, temelor, proiectelor, referatelor, realizate sub îndrumarea profesorului	25%
10.6 Standard minim de performan			
Realizarea unei traduceri, cu demonstrarea capacităților de analiză morfo-sintactică, lexicală și stilistică. Se va ține cont de abilitatea studentului de a răspunde corect și pertinent întrebărilor formulate de colegi, pe baza proiectului prezentat la solicitarea profesorului - în cazul colocviului -.			

Data completării
titularului de seminar
14. 09. 2013

Semnătura titularului de curs
lect.dr. Ana BACIU.....

Semnătura

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....